

СТАРОПРЕСТОЛНА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА
ГР. ВЕЛИКО ТЪРНОВО

П Р И Л О Ж Е Н И Е №3

**ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ**

ЗА УЧЕБНАТА 2017/2018 ГОДИНА

СТАРОПРЕСТОЛНА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА
ГРАД ВЕЛИКО ТЪРНОВО

**ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
ЗА УЧЕБНАТА 2017/18 ГОДИНА**

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1 (1) Настоящият кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите в СПГИ и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение на членовете на училищната общност.

(2) Настоящият кодекс има за цел да формира организационна култура, спомагаща за утвърждаване престижа на училището и повишаване общественото доверие в професионализма и морала на учителите, служителите и работниците.

Чл. 2. Педагогическите специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

- (1). Детството и юношеството са изключително важен период от живота на човека.
- (2). Семейството е най-естествената среда за развитието на подрастващите.
- (3). Всеки ученик притежава неповторима уникалност и стойност.
- (4). На всеки ученик е гарантирано правото на свобода за изразяване на мнение; свобода на мисълта, съвестта и религията; формиране на собствени възгледи в право да ги отстоява свободно;
- (5). Всеки ученик има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.
- (6). Всеки ученик и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.
- (7). За всеки ученик, попаднал в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.
- (8). Учениците с изяви дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 3. С цел осъществяване на ефективен образователен процес, е необходимо да се осъществи тясно взаимодействие между училището и семейството с оглед обмяна на информация, сътрудничество и контрол.

Чл. 4. Членовете на трудовия колектив на СПГИ трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества, като: професионална компетентност; ефективност; отгорност и изпълнителност; коректност; честност; лоялност; подходящ външен вид.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 5. Разбиране и уважаване уникалността на всеки ученик.

Чл. 6. Създаване безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на учениците.

Чл. 7. Подкрепяне правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 8. Осигуряване на учениците с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 9. Недопускане на практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 10. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл.11. Първостепенна отговорност на училищния педагогически колектив е подпомагане на семейството при образованието и възпитанието на децата.

Чл. 12. Членовете на училищния колектив зачитат достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 13. Задължение на педагогическия колектив е да информира семейството за всички решения, отнасящи се до ученика. Когато е възможно, родителите/настойниците следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл. 14. Недопустимо е използването на служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с ученика.

Чл. 15. Задължително е сигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Раздел IV

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА СЕМЕЙСТВОТО КЪМ УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 16. Родителите имат моралното задължение да търсят информация за за успеха и развитието на децата си в учебния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността.

Чл. 17. Родителите са задължени да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика.

Чл. 18. Родителите са морално задължени да пазят и издигат авторитета на училището и работещите в него.

Чл. 19. Семейството дължи почит и уважение към личността на учителя и неговия труд.

Раздел V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ КЪМ УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 20. Учениците са задължени да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции.

Чл. 21. Учениците са длъжни да зачитат правата, честта и достойнството на всички членове на училищната общност, както и да не прилагат физическо и психическо насилие.

Чл. 22. Учениците са задължени да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове.

Чл. 23. Учениците не трябва да използват мобилните си телефони по време на учебните часове.

Раздел VI

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 24. В своите колегиални взаимоотношения членовете на трудовия колектив се ръководят от принципите на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 25. Членовете на колектива работят за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия.

Чл. 26. При възникване на спорове на колеги, същите следва да се решават в рамките на добрия тон като е недопустимо това да става в присъствието на външни лица.

Чл. 27. В отношенията си с колегите всеки един учител, служител или работник е длъжен да проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, накърняващо достойнството и правата на личността.

Чл. 28. Учителите, служителите и работниците, членове на трудовия колектив в училището се отнасят към учениците, техните родители и гражданите с нужното уважение, като не накърняват достойнството им, не създават конфликти, не нарушават правата им и не ги дискриминират.

Раздел VII

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 29. Колективът на СПГИ проявява висок професионализъм, безпристрасност и активност при провеждане на държавната политика на МОН.

Чл. 30. Колективът оказва съдействие за повишаване на степента на разбиране на учениците и техните нужди от обществото.

Чл. 31. Колективът работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат развитието на учениците.

Раздел VIII

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл. 32. (1) Членовете на колектива извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2) Членовете на колектива извършват административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрасно.

(3) Членовете на колектива отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват. При необходимост пренасочват въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Раздел IX

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 33. Членовете на колектива не трябва да искат, приемат или разпределят подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните им задължения, преценката или функциите им, или да бъдат възнаградени за това.

Чл. 34. Членовете на колектива не трябва да позволяват да бъдат поставяни или да изглеждат поставени в положение на зависимост от когото и да било. Не трябва да извършват работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 35. Членовете на колектива опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели. Информират своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 36. Членовете на колектива в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигуряват

ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са им поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 37. Членовете на колектива трябва да извършват необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която са отговорни или им е известна.

Използват документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 38. Бившите членове на колектива не трябва да използват или да разкриват поверителна информация, получена от тях по време на службата им, освен ако законно са упълномощени да го направят.

Чл. 39. Бившите членове на колектива трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Раздел X

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 40. Конфликт на интереси възниква тогава, когато член на колектива има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

(1) Всеки учител може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, след като декларира своята дейност пред директора.

(2) Членовете на педагогическия колектив не могат да използват служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Членовете на педагогическия колектив трябва да избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт те са длъжни да информират веднага директора.

(4) Членовете на педагогическия колектив не трябва да допускат възможност друг служител да ги постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, учителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел XI

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 41. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 42. (1) Комисията по етика:

1. разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;
2. дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 43. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 44. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.

(3) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 45. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на училищната общност. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на членовете на общността и защита от неоснователни обвинения.

2. Чрез спазването на правилата на поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки член на общността, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

3. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

4. При първоначално постъпване на работа, всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.

5. С етичния кодекс се запознават учениците – в началото на учебната година в първия час на класа и родителите им – на първата родителска среща.

6. Етичният кодекс се помещава на електронния сайт на училището, а негово копие на хартиен носител – на видно място във фойето на училищната сграда.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА

ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците, както и на учениците и техните родители/ настойници, членове на училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

- неспазване на действащото законодателство;
- неспазване на вътрешноучилищните документи;
- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- прояви на нахърняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати в и извън училището;
- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и нахърняване на интересите на други лица.
- неспазване от страна на учениците на ПДУ;
- липсващ или слаб контрол, касаещ поведението и отношението към учебната работа на учениците от страна на родителите/ настойниците;
- прояви на агресия и незачитане на личната свобода и достойнство на учениците от страна на съучениците им;

- прояви на агресия и уронване авторитета на учителите от страна на родителите/настойниците.
- 2. Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по две направления:
  - вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;
  - външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.
- 3. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник – регистър.
- 4. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.
- 5. Комисията е в състав от представители на:
  - педагогическия персонал: Милена Демирева – педагогически съветник;
  - непедагогическия персонал: Диляна Матанова– домакин.
- 6. Комисията се председателства от Бисерка Йосифова– (главен учител)
- 7. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.
- 8. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.
- 9. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% +1.
- 10. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.
- 11. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.
- 12. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.
- 13. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.
- 14. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.
- 15. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.
- 16. С етичния кодекс се запознават учениците – в началото на учебната година в първия час на класа и родителите им – на първата родителска среща.
- 17. Етичният кодекс се помества на електронния сайт на училището, а негово копие на хартиен носител – на видно място във фойето на училищната сграда.